

Discurs de la Presidenta
Acte institucional del Dia de la Constitució

Delegada, autoritats, ciutadans i ciutadanes,

És una immensa alegria tornar a veure'ns, retrobar-nos en un dia tan especial.

El dia en què celebrem el consens original de la nostra societat és sempre emocionant, però encara ho és més en aquesta ocasió, quan ens tornam a reunir en persona, encara amb mascaretes i mesures de seguretat, però, a poc a poc, recuperant la normalitat.

Li ho devem a la vacuna, a la ciència i a la medicina. Li ho devem a la nostra sanitat i als serveis públics. I li ho devem a l'actitud i al compromís de la immensa majoria de les ciutadanes i ciutadans de les nostres illes.

Gràcies a tots i a totes. Perquè gràcies a aquesta suma d'esforços i factors, avui, quan una sisena onada del virus amenaça el nostre dia a dia, miram al futur amb més confiança que fa només un any.

Avui sabem que el podrem vèncer.

Avui sabem com protegir-nos, com protegir la nostra gent.

I sabem que salvant vides i posant tots els recursos per salvar empreses i llocs de treball, és a dir, projectes de vida, ens recuperarem amb força, rapidesa i solvència.

Ho sabem perquè tot això ja ho hem fet.

Ha estat dur. Està sent dur. Però els moments de sacrifici col·lectiu que hem viscut ens posen davant la nostra millor versió, la que ens demostra que aquesta societat ha madurat més que mai durant els 43 anys de democràcia.

Avui som la societat adulta i estructurada que anteposa la salut per protegir els més vulnerables i garantir una resposta més eficaç al virus.

Som la societat solidària que suma recursos, idees i energies perquè ningú quedi enrere.

I som la societat inconformista que ha sabut unir forces per reclamar els suports i els fons que ens han permès passar, en només un any, de la caiguda més gran del PIB a la recuperació més forta de tot l'Estat.

Som tot això. Vosaltres sou tot això. I tot això, tot el que som, troba el seu fonament en la Constitució que avui celebrem.

M'han escoltat en aniversaris precedents exposar davant vostès propostes per millorar el nostre consens col·lectiu.

Els he parlat de la necessitat de fer complir preceptes constitucionals bàsics com la igualtat entre homes i dones, que encara avui s'incompleixen tantes vegades. He recalcat altres anys la importància de desenvolupar drets, com l'accés a l'habitatge o a l'ocupació estable i de qualitat, per garantir-los de manera real.

També he reivindicat aquí mateix la reforma de la carta magna, per continuar impulsant la descentralització de l'Estat i dels seus recursos de forma més justa i efectiva, igual que he exigit que la insularitat prevista en la Constitució tingués

desplegament amb un règim especial com el que hem anat aconseguint, pas a pas, sempre millorant.

I per descomptat, he defensat la necessitat d'adaptar la Constitució als nous temps, generant noves llibertats, com el dret a una mort digna, que avui ja és una realitat. O utilitzant els preceptes de la nostra democràcia per projectar-nos cap a aquest segle XXI de revolució digital i noves formes de vida, socialització, feina i consum, que exigeixen noves garanties constitucionals.

Totes aquestes reflexions i reivindicacions d'anys precedents continuen sent vigents. I no tenguin dubte que les continuarem defensant i aconseguint. Però permetin-me que enguany centri el meu missatge en el valor original d'aquesta carta magna, perquè la pandèmia i totes les seves derivades socials i econòmiques han demostrat que el text de fa 43 anys va ser tan avançat al seu temps que avui és més vigent que mai.

Per començar, vull destacar el diàleg. Perquè el mateix diàleg que va impulsar la Constitució a aixecar un país abatut per la dictadura feixista ara ens ha permès aconseguir grans acords per donar la resposta més eficaç a la pandèmia.

Parl de diàleg social amb agents clau com UGT, CCOO, CAEB i PIME, als quals no em cansaré d'agrair la seva feina. Ha servit perquè arribassin uns ERTOS que ens han salvat del drama passat dels EROs. O per aconseguir fons com els 855 milions d'euros que aquesta comunitat, des de l'acord, ha sabut repartir a les nostres empreses i autònoms abans que ningú i sense haver de retornar ni un euro.

Parl de diàleg dins l'Espanya plural i autonòmica que va crear la Constitució. Perquè mai abans havíem afrontat una crisi d'una forma tan descentralitzada com amb aquesta pandèmia, i mai abans havíem estat tan eficaços, com prova una vacunació que ens ha fet referents a tot el món.

Aquesta és l'evidència que ens fa demanar més descentralització, perquè en la proximitat a la gent apareixen les millors solucions.

I parl, per descomptat, d'un diàleg entre els partits de govern i oposició. Perquè la majoria dels partits han sabut deixar a un costat les diferències i posar-se a treballar per la ciutadania, demostrant gairebé tots la mateixa altura de mires dels grans estadistes que varen enfilear la nostra Constitució.

Així hem combatut l'amenaça més gran amb la contundència més gran. Aquesta aliança més enllà de sigles i disputes, més enllà d'interessos egoistes o partidistes, ens ha permès alimentar un pacte per reactivar la nostra economia més ràpid que ningú, un pacte que ara ens aporta projectes per accelerar la diversificació que ha de caracteritzar els anys vinents.

Això és una societat madura, compromesa i estructurada.

Aquesta és la societat que totes i tots heu fet possible en aquestes illes i en col·laboració amb l'Estat. Gràcies per fer-ho.

Per això, avui és dia de celebrar i recordar la modernitat i la vitalitat del text solidari i de progrés que fonamenta la nostra democràcia.

N'hi ha prou de repassar l'articulat per adonar-se que sense la Constitució no hauríem plantat cara al virus amb tanta eficàcia. Perquè el gran acord del 78 ens exigeix als gestors públics que protegim la salut, l'ocupació, l'educació, el benestar social. Ens imposa que lluitem contra la desprotecció i l'atur, que redistribuïm justament la riquesa i els esforços. I tot això s'ha fet posant al servei del bé comú fins al darrer euro aportat per l'esforç de ciutadanes i ciutadans.

Fent valer l'article 31, que parla de la progressivitat fiscal. De la importància que qui més tengui més aporti, perquè això protegeix el conjunt de la societat. Com *de facto* ha ocorregut en aquesta pandèmia, quan els impostos han salvat vides, han salvat empreses, han salvat ocupacions. Ens han salvat.

Per això avui, quan la crisi comença a quedar enrere, avui que ens recuperam amb solidesa, ningú hauria de caure en l'error de qüestionar aquesta solidaritat que blinda la Constitució i que ens ha tret en temps rècord de la caiguda més gran del PIB. Mobilitzant tota la capacitat i riquesa del país i subordinant-la a l'interès general, com diu literalment l'article 128.

Perquè això és la Constitució: acció compartida, patriotisme social, fortalesa solidària. Tant és així que la mateixa carta magna té resposta per als qui, contra tota evidència, tornen ara a posar en dubte la solidaritat del mandat constitucional, que defensa una sanitat i una educació de qualitat, com les que ens han salvat i que, en aquestes illes, continuarem reforçant.

El consens del 78 també ens exigeix als responsables polítics que garantim que les famílies tirin endavant, com fa la Seguretat Social que blinda la mateixa Constitució o com feim amb noves armes contra l'exclusió com la renda social i l'ingrés mínim vital.

Parlam d'una constitució moderna, social, que garanteix drets i llibertats, i ofereix les bases per solucionar fins i tot l'inimaginable, com aquesta pandèmia. Una constitució compromesa amb la reducció de la desigualtat, garant dels serveis públics que en aquesta crisi han salvaguardat les vides i el benestar.

Serveis, per cert, que han de continuar reforçant-se, per donar una atenció a la salut mental a l'altura del que aquesta societat mereix i tindrà.

Parlam, en definitiva, d'un consens original bell i integrador, en què cabem tots i totes. Perquè a la nostra Constitució no hi sobra ningú. Ni pel seu sexe, ni per la seva raça, ni per la seva procedència, ni per les seves condicions econòmiques, ni per la seva manera de ser o estimar.

És més, la Constitució és la vacuna més efectiva per protegir-nos dels qui se situen fora d'aquesta, dels qui volen atacar la democràcia i la convivència des de l'odi, el racisme, l'LGTBI-fòbia, el masclisme o fins i tot aquesta violència que fa que enguany tornem a plorar i lamentar la mort de tres noves víctimes del masclisme, mentre tornam a denunciar el terror i la por amb què moltes dones continuen vivint cada dia.

La resposta està en la Constitució que ens estructura; que blindi llibertats i drets contra la vilesa i l'enfrontament; que planti cara a la por de la diferència, garantint integració i oportunitats.

Que ofereix concòrdia i futur, esperança de millorar sempre des de l'optimisme i l'alegria. Ho descriu millor que ningú el talent immortal d'Almudena Grandes: «La alegría es un arma superior al odio; las sonrisas son más útiles, más feroces, que los gestos de rabia y desaliento».

Ella i els qui varen somiar i varen fer realitat la nostra Constitució varen entendre que la convivència i el consens donarien resposta fins i tot a allò que l'any 1978 no coneixíem. I així ha estat durant aquesta pandèmia. I així serà els anys vinents, quan tornarem a apel·lar a l'esperit constitucional per reivindicar la reforma i l'actualització que el seu dinamisme possibilita i requereix.

La mirarem per enfortir l'estat del benestar i la tornarem a cercar per fer nostra la seva defensa de la protecció del medi ambient, i accelerar per un camí sense retorn: el de la sostenibilitat, que ens ha de conduir a unes illes més verdes i netes.

Apostarem també per la innovació i la recerca que emanen del coneixement, per generar nous sectors productius, que creïn ocupació i facin la nostra economia més diversa i competitiva, com, per cert, ens reclama l'article 130 de la carta magna.

Igual que ens exigeix que protegim la nostra cultura i, per descomptat, que conreem les nostres llengües, com feim en aquestes illes.

I enfortirem la defensa dels drets humans que fa seus la Constitució, apostant per la integració, actuant amb fermesa contra la discriminació i la violència masclista i establint les bases d'una societat que posi fi a aquesta forma d'explotació que és la prostitució.

Modernitzarem tot el que som per continuar aspirant, sempre, a un futur que només podem voler millor.

I continuarem reactivant-nos per liderar la recuperació també l'any 2022, creant més ocupació que ningú i transitant cap al progrés amb llocs de treball de més qualitat, empreses més pròsperes i competitives i activitats més sostenibles.

Perquè a les illes del futur hi serà, sens dubte, la Constitució, com no hi ha dubte que perviuran el talent i els valors d'aquesta societat ètica i de drets que sap plantar cara unida a qualsevol amenaça. Dialogant. Deixant a un costat les diferències i reaccionant amb la fortalesa inigualable que donen els pactes.

Avui, com mai, sabem el seu valor. I des d'aquests consensos, continuarem millorant el món entre tots i totes. Lluitant cada dia per transformar-lo des de la cultura, des del coneixement, des del compromís social i l'inconformisme inherent als qui defensam el progrés i ens imposam l'obligació de cercar un futur millor.

Sempre. I per a tothom.

Avui, aquesta pulsio transformadora que també impregna la Constitució és la nostra millor aliada per plantar cara a qualsevol repte. Com hem fet. Com continuarem fent.

Com va escriure el geni de Miquel Àngel Riera, a qui, com Damià Huguet, vàrem perdre fa 25 anys:

Sempre hi ha un més enllà,
una fita més alta
cap a la qual
segur que ens plaurà gravitar.

Celebrem el que som. Celebrem la societat que hem demostrat ser.

Feliç Dia de la Constitució.

